

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Buyout ja growth Suomessa 2023

Tilastoja growth- ja buyout-rahastojen varainkeruusta, sijoituksista ja irtautumisista

Julkaistu 29.4.2024

Sisältö

Johdanto

Yleistä tietoa ja pääkohdat tilastoista

Markkinan kehitys

Kotimaisten ja ulkomaisten buyout- ja growth-sijoittajien aktiivisuus suomalaisissa kohdeyrityksissä

Toimialan kehitys

Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien aktiivisuus Suomessa ja ulkomailla

Yhteenveto Suomen pääomasijoitustilastoista

Venture capital, growth & buyout 2023

Metodologia

EDC – European Data Cooperative

Euroopan kattavin pääomasijoitustietokanta

106 sijoittajaa

Suomessa

3 700 Euroopassa

318 rahastoa

Suomessa

10 200 Euroopassa

2 396 kohdeyritystä

Suomessa

83 000 Euroopassa

10 680 transaktiota

Suomessa

308 000 Euroopassa

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

EuropeanDataCooperative

Luvut vuosilta 2007–2023

Pääomasijoittaminen

Startup

Nuori innovatiivinen yritys, joka tyypillisesti pyrkii nopeaan kansainväliseen kasvuun skaalautuvalla liiketoiminnalla.

Kasvuyritys

Yritys, jolla on vakiintunutta liiketoimintaa, liikevaihtoa ja potentiaalia kasvaa myös jatkossa. Liikevaihto voi olla muutamasta miljoonasta satoihin miljooniin.

Venture capital

Venture capital -sijoittajat tekevät **vähemmistö-sijoituksia** eri kasvuvaiheissa oleviin startupeihin.

Growth

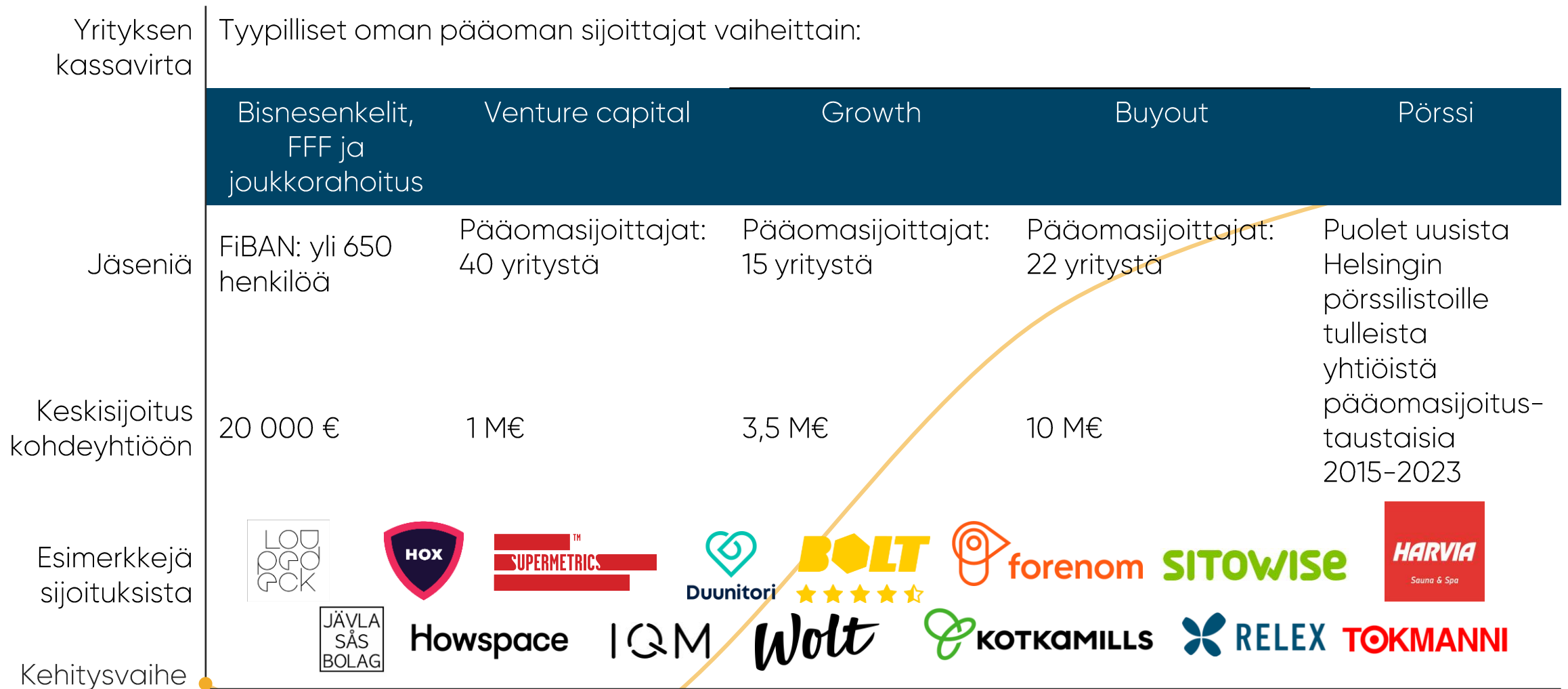
Growth-sijoittajat tekevät **vähemmistö-sijoituksia** sekä jo pidemmälle kasvaneisiin startupeihin että vakiintuneempiin, mutta vielä pieniin kasvuyrityksiin.

Buyout

Buyout-sijoittajat tekevät **enemmistö-sijoituksia** liiketoimintansa vakiinnuttaneisiin, yleensä keskisuuriin kasvuyrityksiin.

Sijoittajat yrityksen eri kehitysvaiheissa

Buyout & growth 2023

261 M€

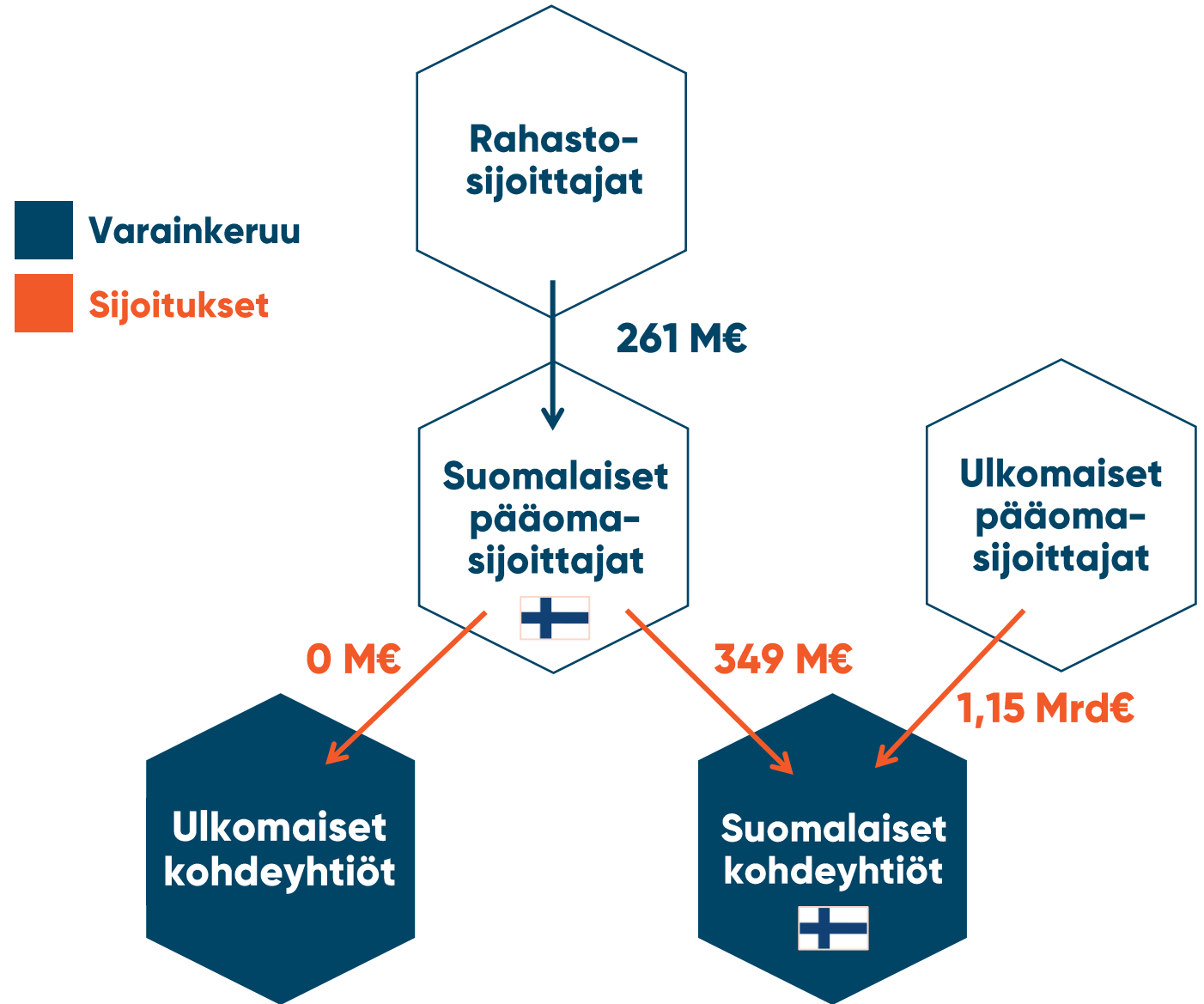
Varainkeruu rahastosijoittajilta yhteensä.

349 M€

Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien tekemät sijoitukset yhteensä.

1,5 Mrd€

Suomalaisten yritysten saamat buyout- ja growth-sijoitukset kotimaisilta ja ulkomaisilta pääomasijoittajilta.

Buyout & growth 2023

Poiminnat tilastoista

- Suomalaisiin buyout- ja growth-rahastoihin kerättiin uusia varoja sijoitettavaksi yhteensä **261 M€** (-11 %).
- Suomalaiset buyout- ja growth-sijoittajat sijoittivat **54** (-18 %) vakiintuneemman liiketoiminnan kasvuyritykseen yhteensä **349 M€** (-23 %).
- Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien sijoitukset kohdistuivat lähes kokonaan suomalaisiin yrityksiin.
- Suomalaiset buyout- ja growth-sijoittajat irtautuivat **17** (-43 %) kohdeyrityksestä, joista kolme oli alaskirjauksia.
- Kaikkiaan **66** (-14 %) suomalaista kasvuyritystä sai yhteensä **1,5 Mrd€** (+46 %) rahoitusta suomalaisilta ja ulkomaisilta buyout- ja growth-sijoittajilta.
- Ulkomaisten sijoittajien osuus oli **1,15 Mrd€** (+101 %), joka sijoitettiin **14** (+8 %) yritykseen.
- Suomalaiset ja ulkomaiset buyout- ja growth-sijoittajat irtautuivat **18** (-40 %) suomalaisesta yrityksestä, joista kolme oli alaskirjauksia.

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Markkinan kehitys

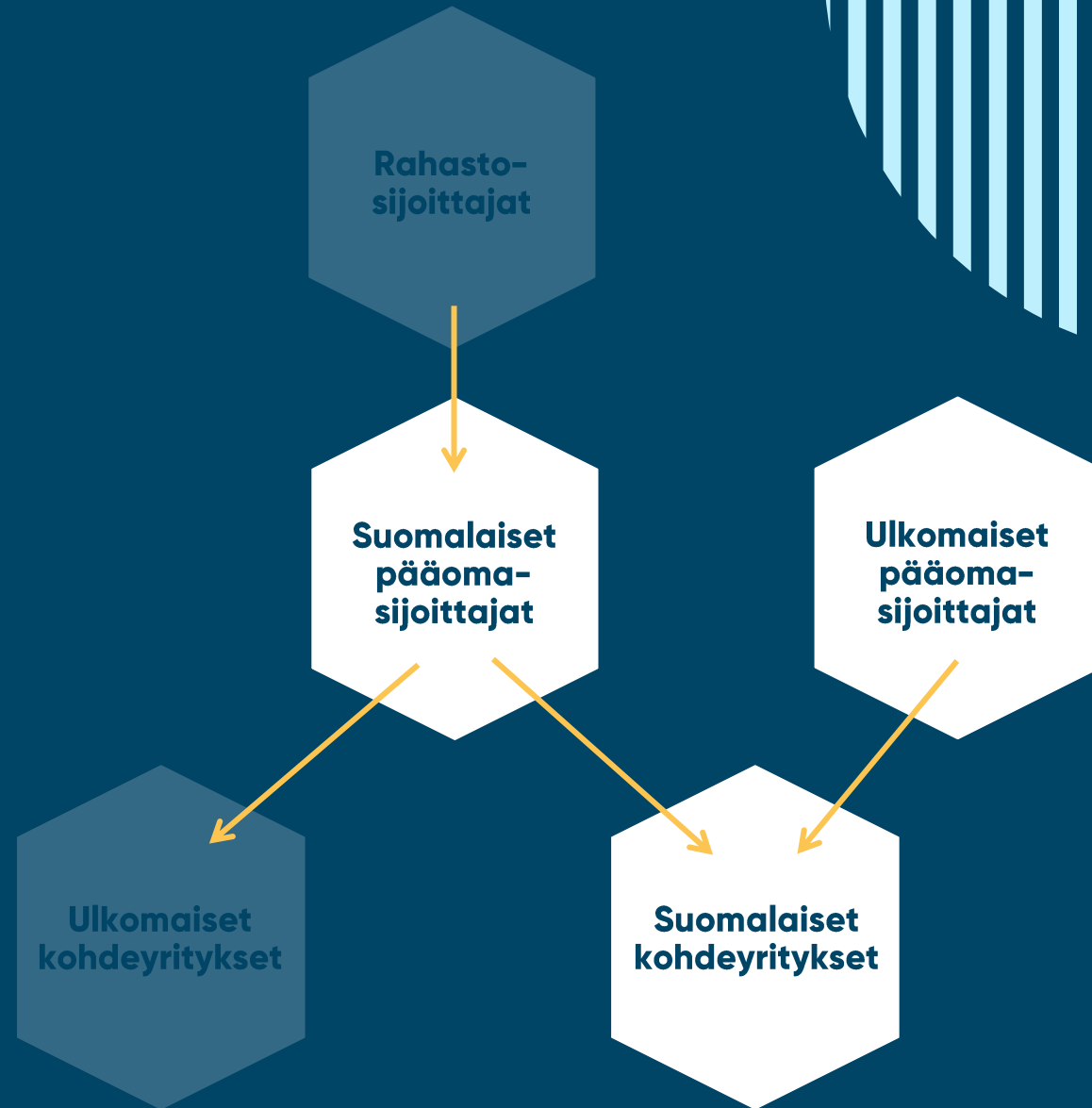
Kotimaisten ja ulkomaisten buyout- ja growth-sijoittajien aktiivisuus suomalaisissa kohdeyrityksissä

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Sijoitukset

Buyout- ja growth-sijoitukset suomalaisiin yrityksiin

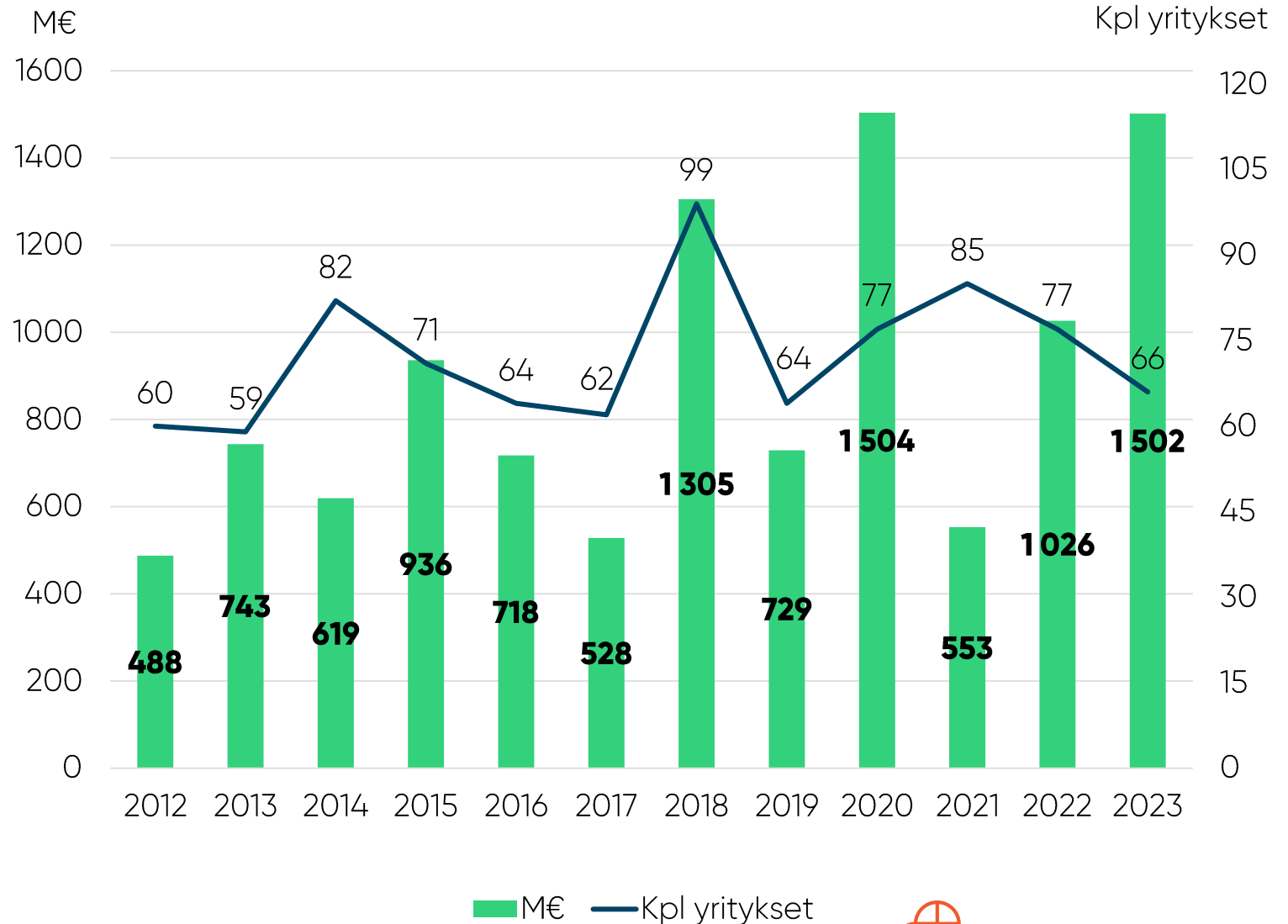
1,5 Mrd€

Suomalaisten kasvuyritysten saamat buyout- ja growth-sijoitukset kasvoivat 46 % edellisvuodesta, sisältäen yksittäisen merkittävän ison sijoituksen.

66 yritystä

Suomalaisten sijoituskohteiden määrä laski 14 % edellisvuodesta.

Buyout- ja growth-sijoitukset suomalaisiin yrityksiin

Kotimaiset ja ulkomaiset sijoitukset suomalaisiin yrityksiin

1,15 Mrd€

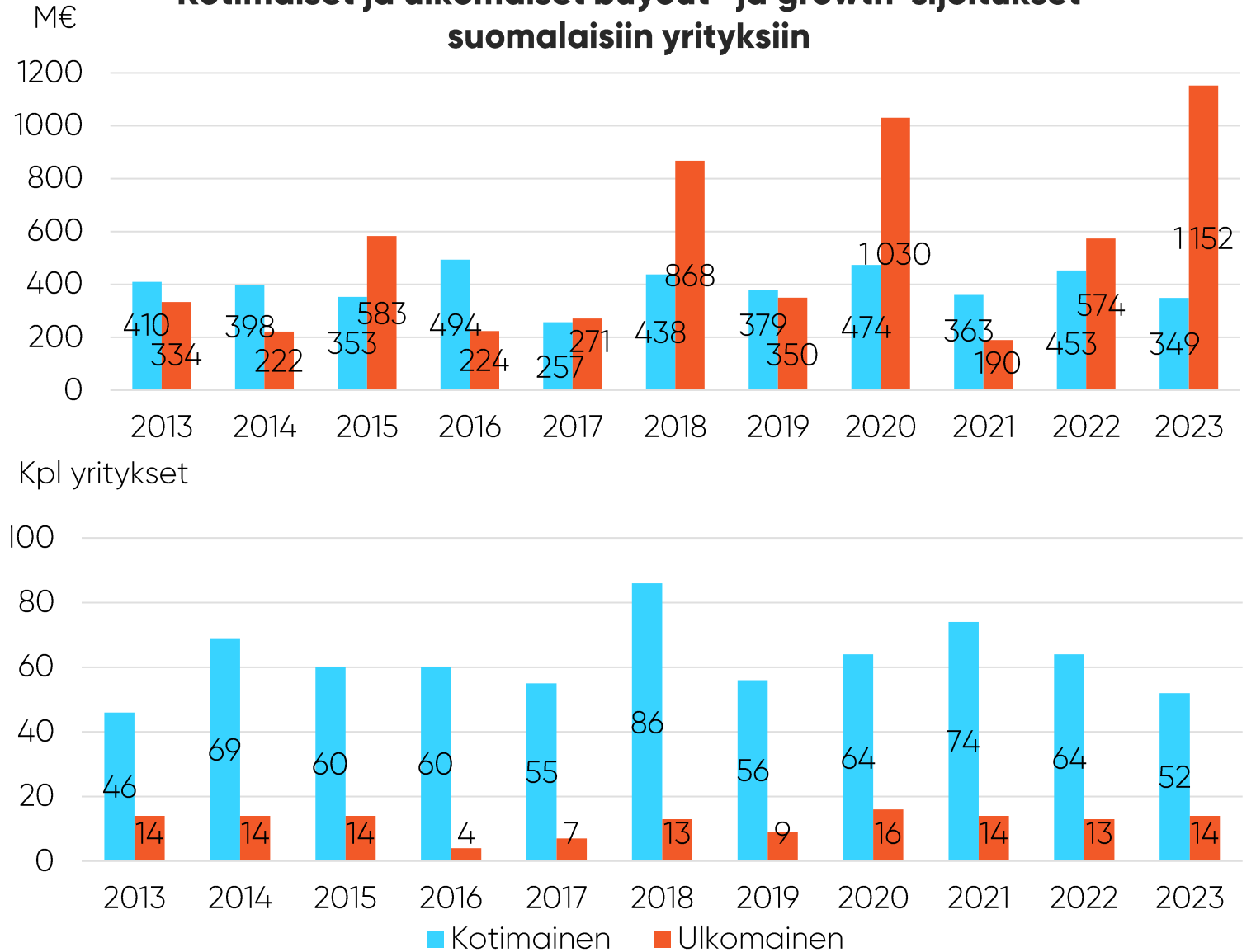
Ulkomaiset buyout- ja growth-sijoittajat sijoittivat kaikkien aikojen isoimman summan suomalaisiin kasvuyrityksiin vuonna 2023.

Yksittäinen iso sijoitus vaikutti merkittävästi ennätyssummaan.

349 M€

Kotimaisissa buyout- ja growth-sijoituksissa laskua edellisestä vuodesta 23 %.

Kotimaiset ja ulkomaiset buyout- ja growth-sijoitukset suomalaisiin yrityksiin

Aiempaa vähemmän uusia sijoituskohteita

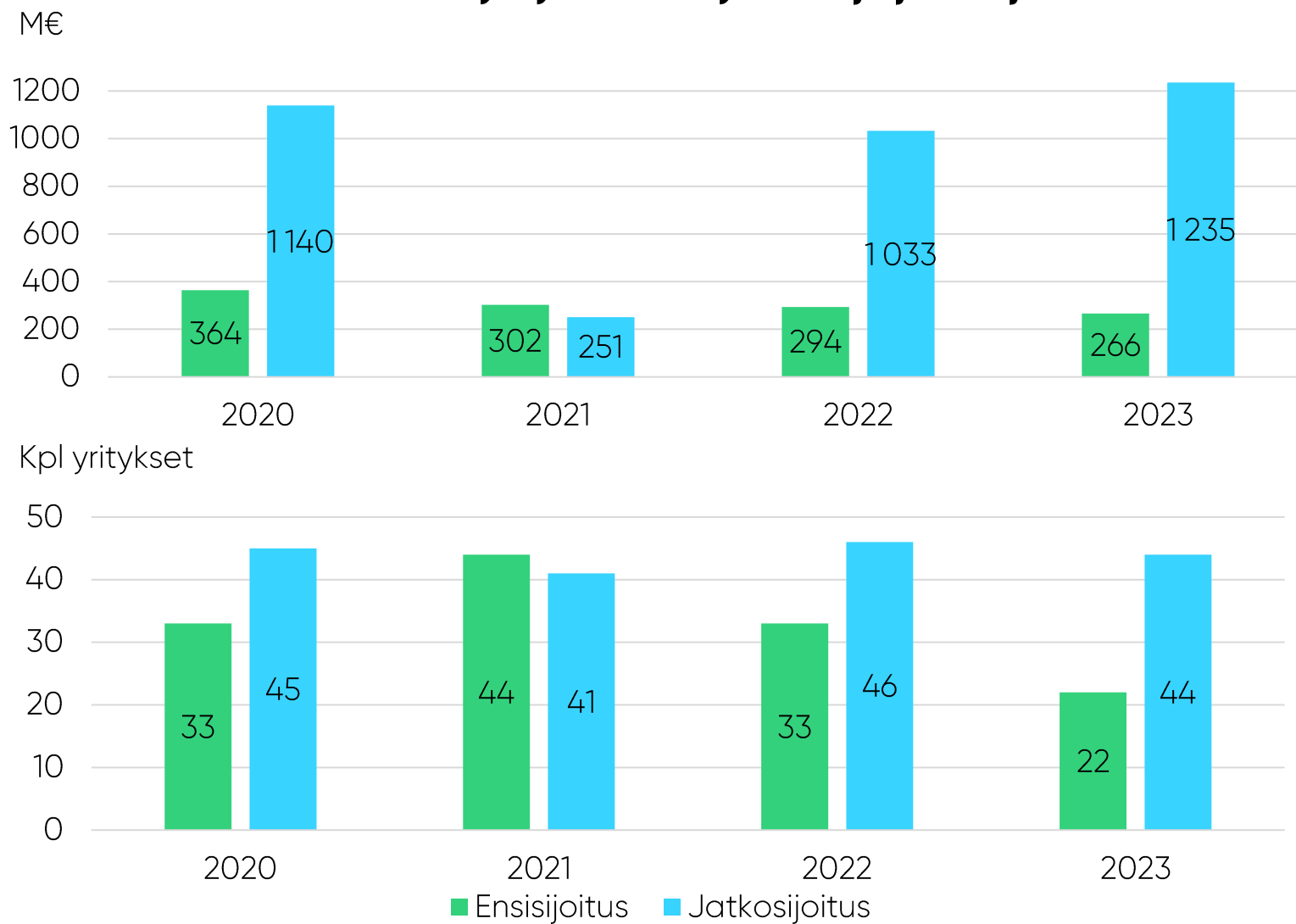
22 yritystä

Pääomasijoittajien tekemät ensisijoitukset kasvuyrityksiin laskivat kolmanneksen edellisvuodesta.

Ensisijoitukseen käytetty euromäärä laski 10 %.

Ensisijoitus tarkoittaa, että yritys on historiassaan ensimmäistä kertaa pääomasijoittajan sijoituksen kohteena.

Suomalaisiin kasvuyrityksiin tehdyt ensi- ja jatkosijoitukset

ICT-alan yrityksiin tehdyt sijoitukset nousussa

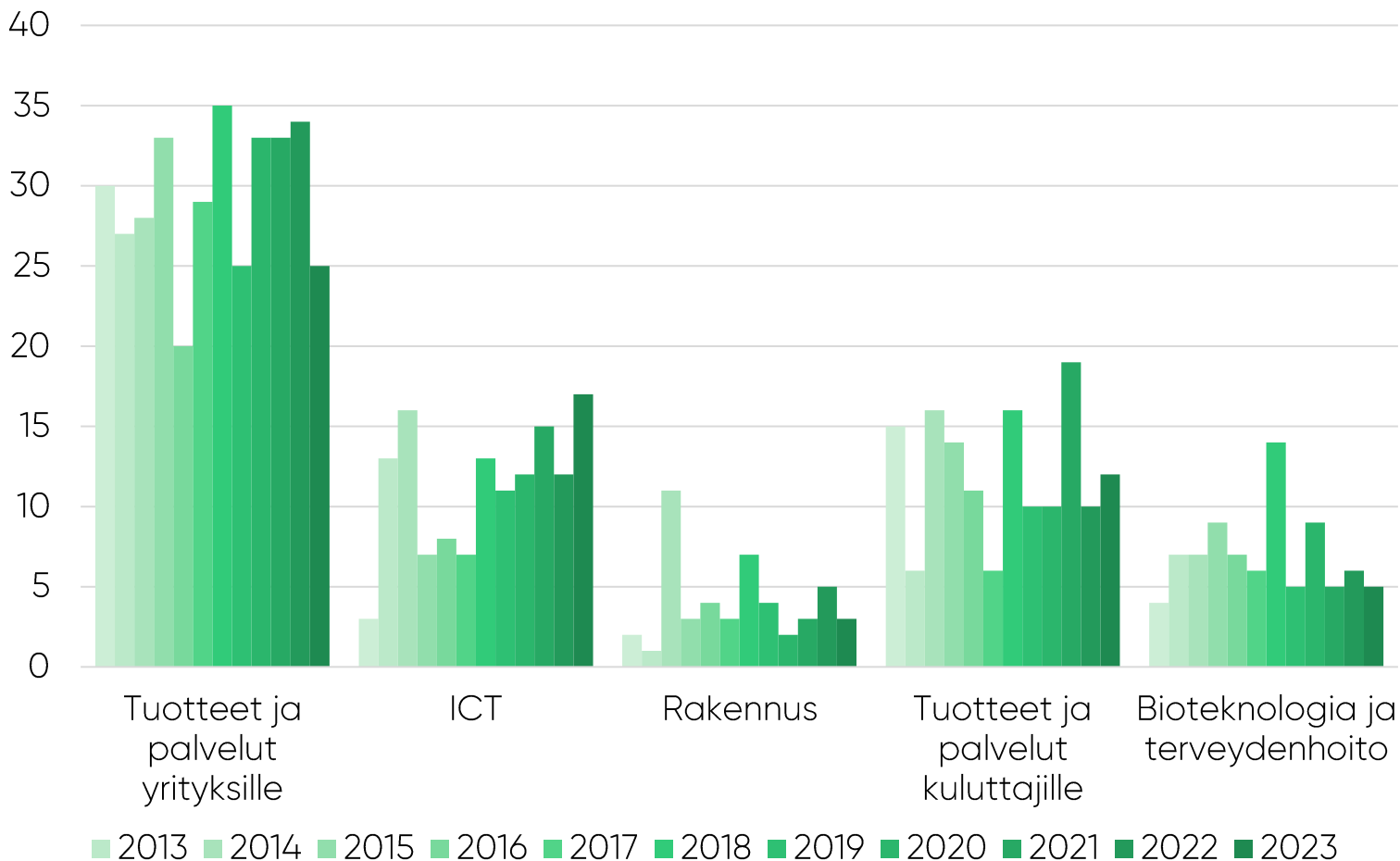
Vuonna 2023 pääomasijoituksen kohteena olleista yrityksistä neljännes toimi ICT-alalla, ja sijoitukset toimialaan ovat kasvaneet viime vuosina.

Buyout- ja growth-sijoittajat tekevät sijoituksia laajasti eri toimialojen yrityksiin.

Tuotteet ja palvelut yrityksille ja kuluttajille ovat olleet erityisen suosittuja sijoituskohteita.

Buyout- ja growth-sijoitukset suomalaisiin yrityksiin päätoimialoittain

Kpl yritykset

Esimerkkejä sijoituksista kasvuyrityksiin vuonna 2023

Kasvuyritykset ympäri Suomea keräsivät pääomasijoituksia

25,9 M€

Pirkanmaalle tehtiin Uudenmaan jälkeen eniten pääomasijoituksia.

Seuraavaksi eniten pääomasijoituksia kasvuyrityksiin tehtiin Keski-Suomeen (19,7 M€) ja Pohjois-Pohjanmaalle (6,5 M€).

Pääosa pääomasijoituksista niin kappalemäärällä kuin euroillakin mitattuna suuntautui Uusimaalle.

Keski-Suomi
19,7 M€
5 yritystä

Pohjois-Pohjanmaa
6,5 M€
3 yritystä

Muu Suomi
36,3 M€
6 yritystä

Pirkanmaa
25,9 M€
6 yritystä

Pohjois-Savo
3 M€
3 yritystä

Varsinais-Suomi
2,6 M€
3 yritystä

Uusimaa
1,4 Mrd€
39 yritystä

SILMÄASEMA

Pääomasijoittajat
Finnish Venture Capital Association

Luvut sisältävät vain pääomasijoittajien osuuden sijoituskerroksista

Lähteet: Pääomasijoittajat, EDC

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Irtautumiset

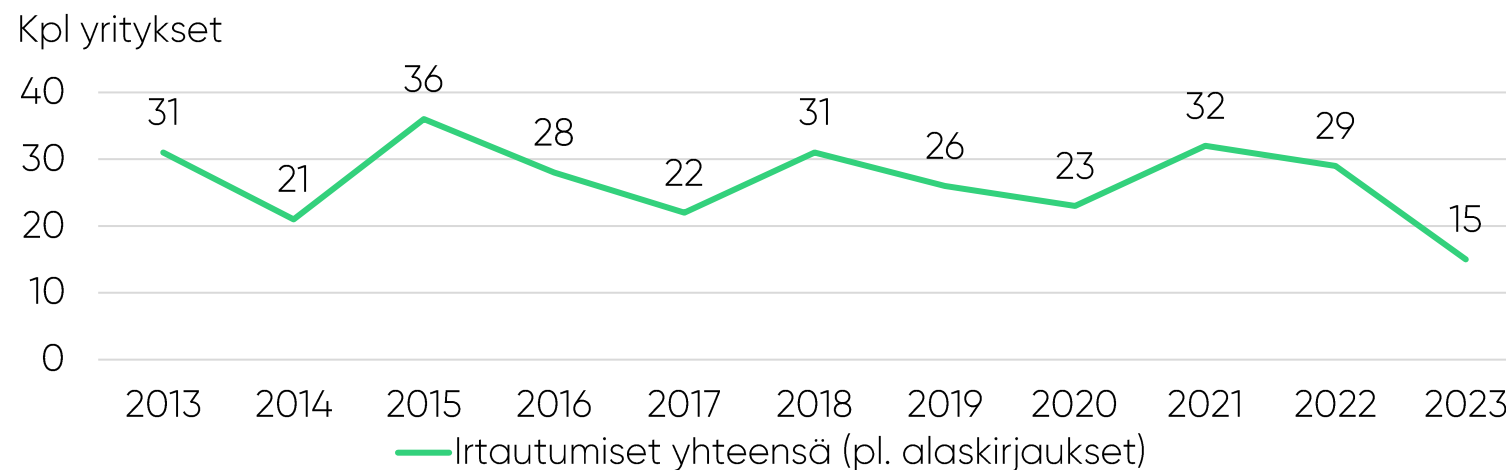
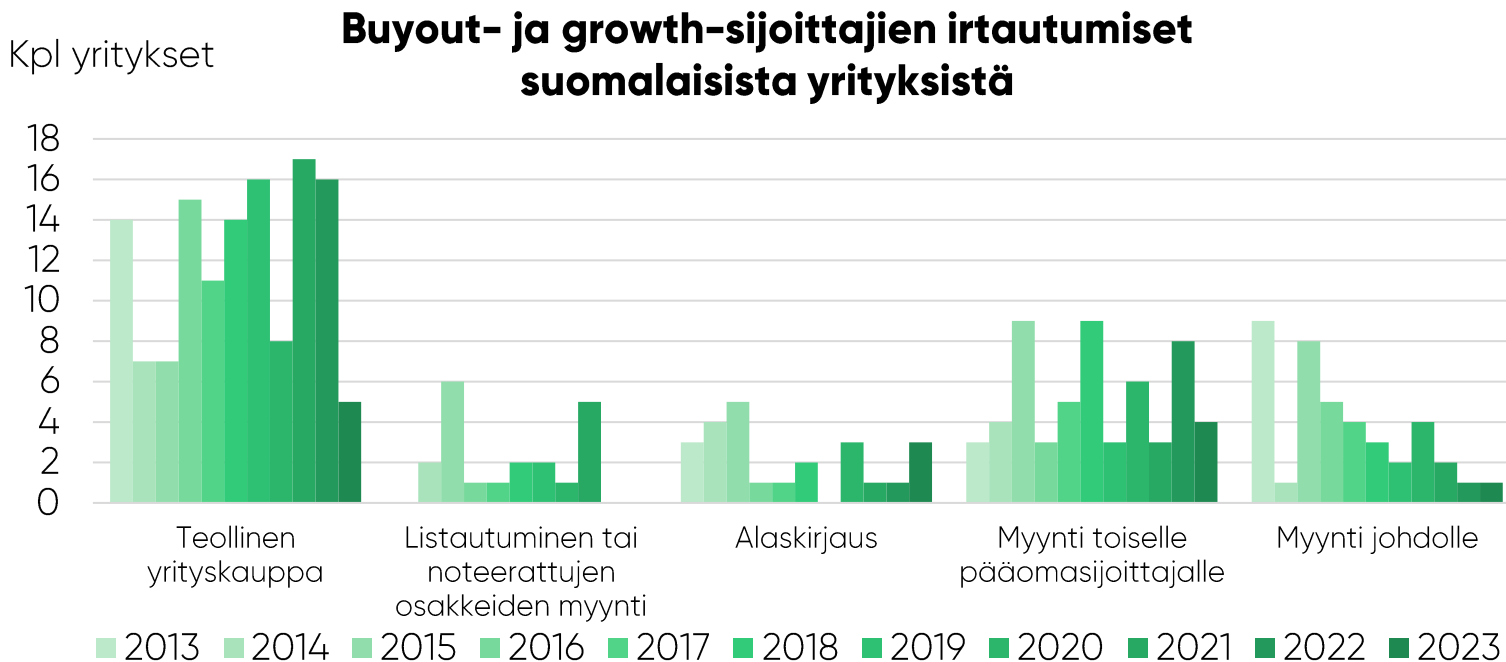
Irtautumiset historiallisen alhaisella tasolla

5 teollista yrityskauppaa

Buyout- ja growth-sijoittajien irtautumiset teollisella yrityskaupalla olivat historiallisen alhaisella tasolla vuonna 2023.

Alhainen irtautumisaktiivisuus heijastelee Suomessa yleisesti hiljaista yrityskauppavuotta 2023.

Alaskirjauksia tehtiin vuoden aikana kolmesta yhtiöstä.

Esimerkkejä vuoden 2023 irtautumisista

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Toimialan kehitys

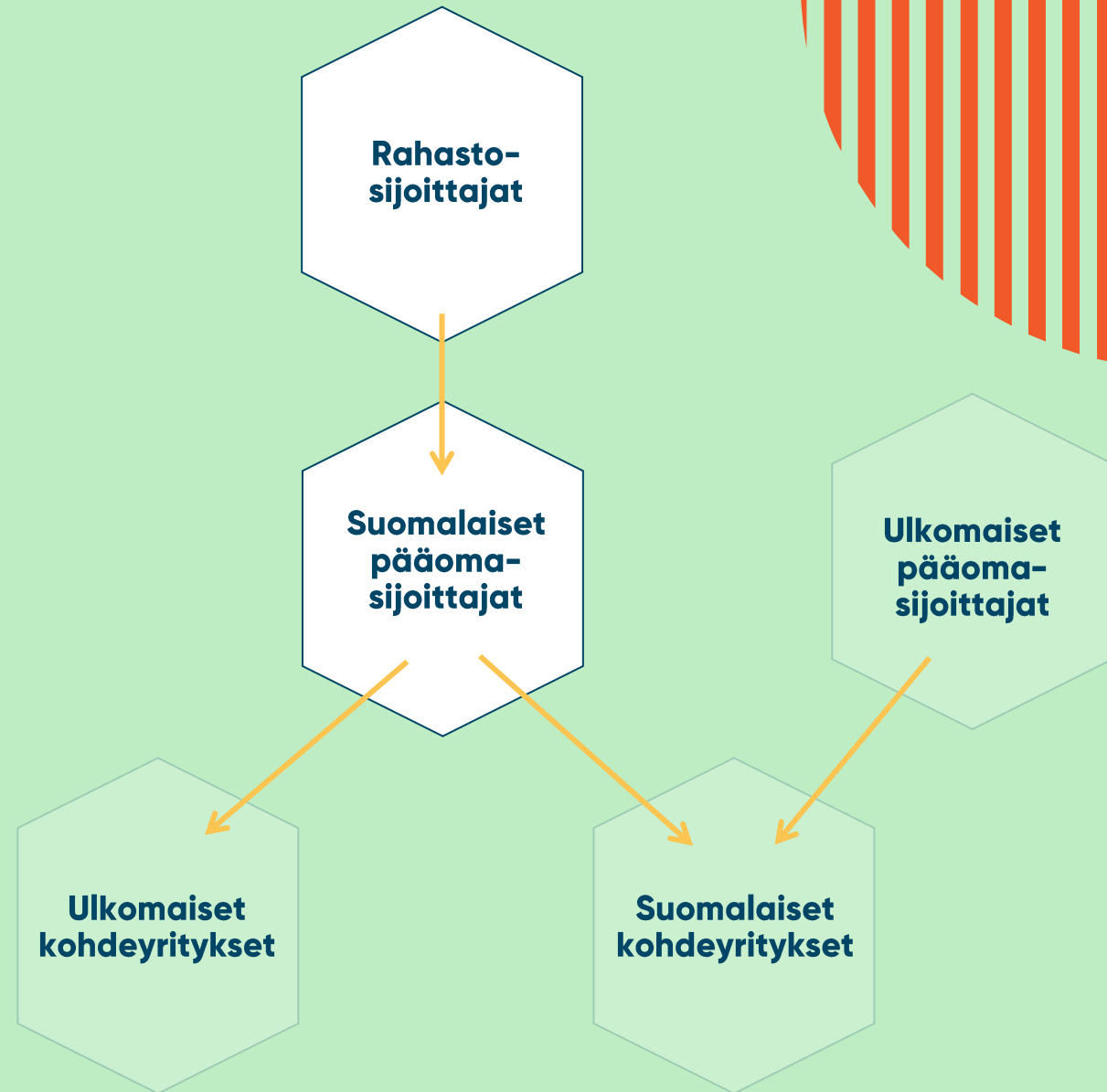
Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien aktiivisuus Suomessa ja ulkomailla

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Varainkeruu

Buyout- ja growth-rahastojen varainkeruussa vaikea vuosi

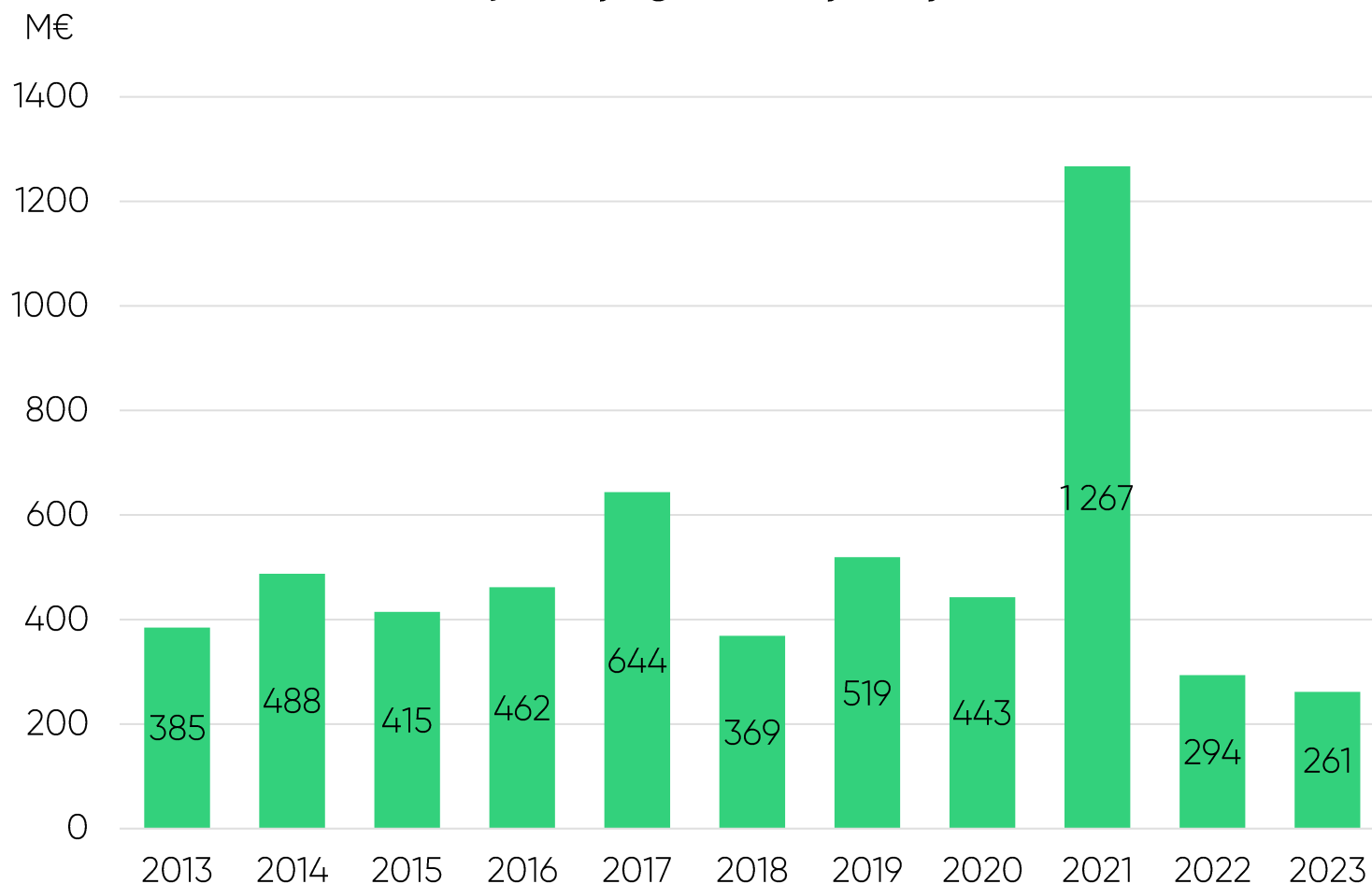
261 M€

Suomalaiset buyout- ja growth-sijoittajat keräsivät rahastoihinsa vuonna 2023 aiempaa vähemmän varoja.

Vuonna 2023 julkaistiin yksi uusi rahasto, United Bankersin Forest Industry Green Growth –rahasto.

Lisäksi aiemmin julkaistut rahastot keräsivät lisää pääomia.

Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien varainkeruu

Lähteet: Pääomasijoittajat, EDC

Suomen uudet buyout- ja growth-rahastot 2019–2023

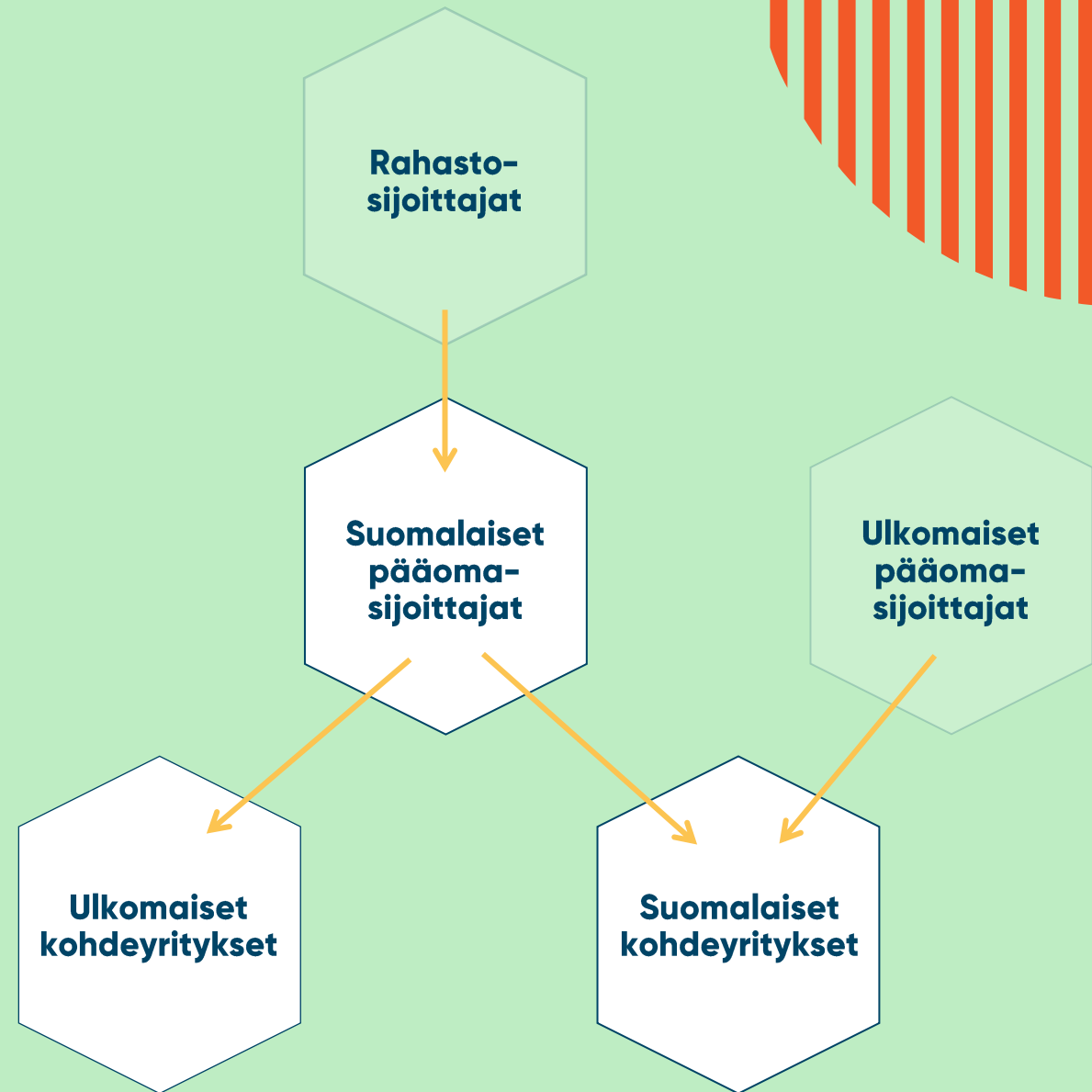
2019	2020	2021	2022	2023
<p>CapMan 190 M€, 11. buyout-rahasto</p> <p>DevCo 180 M€, 3. rahasto</p> <p>JUURI PARTNERS 125 M€, 2. rahasto</p> <p>EVOLVER 50 M€, 1. rahasto</p>	<p>SPONSOR CAPITAL 202 M€, 5. rahasto</p> <p>Verso 100 M€, 3. rahasto</p> <p>CapMan 85 M€, 2. growth-rahasto</p> <p>Bocap Investments by invitation 70 M€, 3. rahasto</p>	<p>INTERA PARTNERS 335 M€, 4. rahasto</p> <p>DevCo 260 M€, 4. rahasto</p> <p>VAAKA PARTNERS 250 M€, 4. rahasto</p> <p>MB RAHASTOT 173 M€, 6. rahasto</p> <p>KORONA INVEST 80 M€, 4. rahasto</p> <p>CapMan 77 M€, 1. special situations -rahasto</p>	<p>TAALERI Bioteollisuus 120 M€, 1. growth-rahasto</p> <p>MAM MANDATUM ASSET MANAGEMENT - M€, 2. growth-rahasto</p> <p>Voland 80 M€, 1. growth-rahasto</p> <p>SÄÄRI PARTNERS 60 M€, 2. rahasto</p> <p>NORDIA MANAGEMENT 15 M€, 2. growth-rahasto</p>	<p>UB UNITED BANKERS €300m, 1. growth-rahasto</p>

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Sijoitukset

Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien sijoitukset laskivat

349 M€

Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien sijoitukset kasvuyrityksiin laskivat 26 % vuodesta 2022.

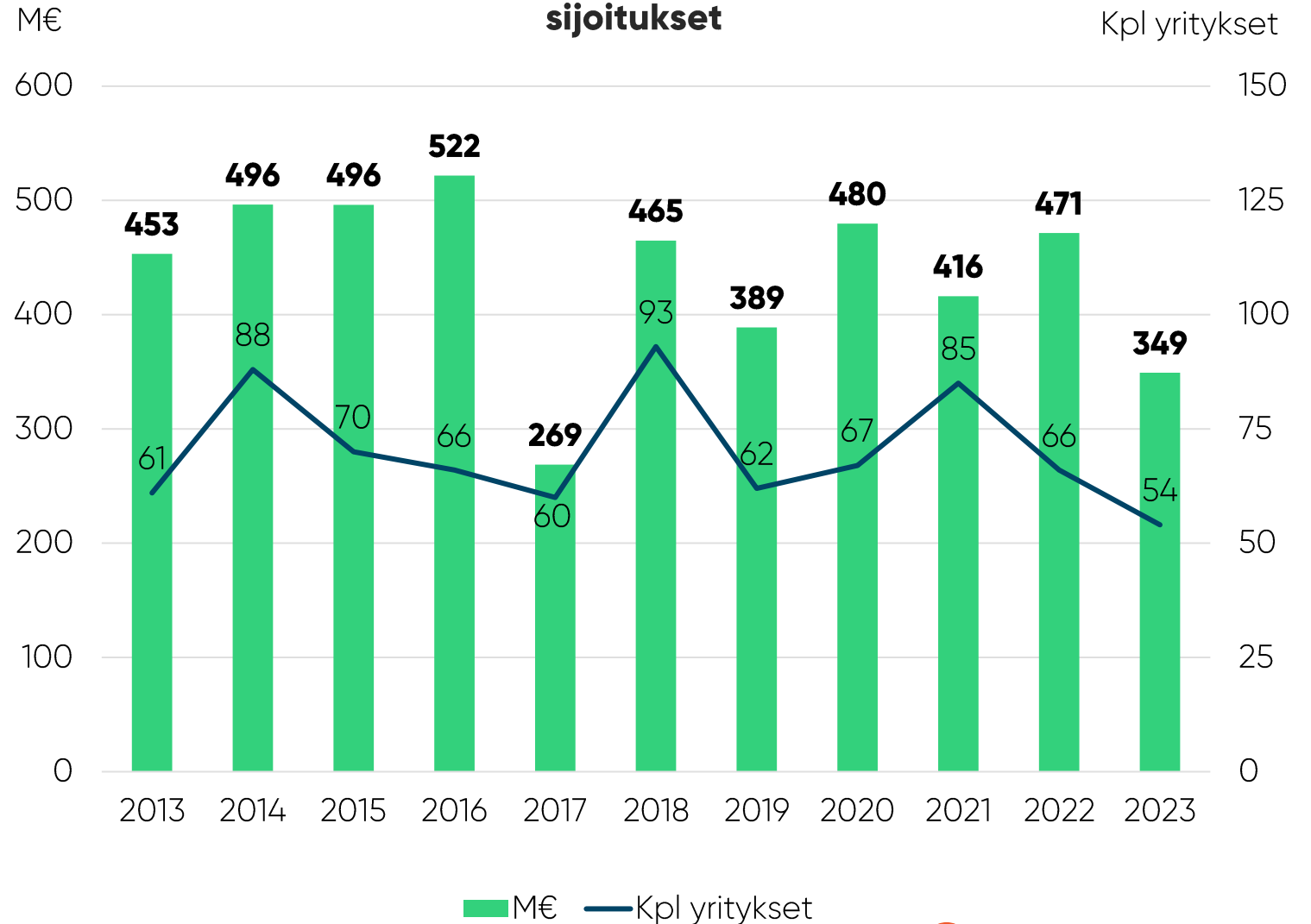
54 yritystä

Buyout- tai growth-sijoituksen sai vuoden 2023 aikana 54 yritystä, laskua edellisestä vuodesta 18 %.

Suomen yrityskauppamarkkina oli historiallisen hiljainen, ja kauppoja tehtiin 34 % edellistä vuotta vähemmän.*

*PwC: Finnish M&A market update 2023

Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien tekemät sijoitukset

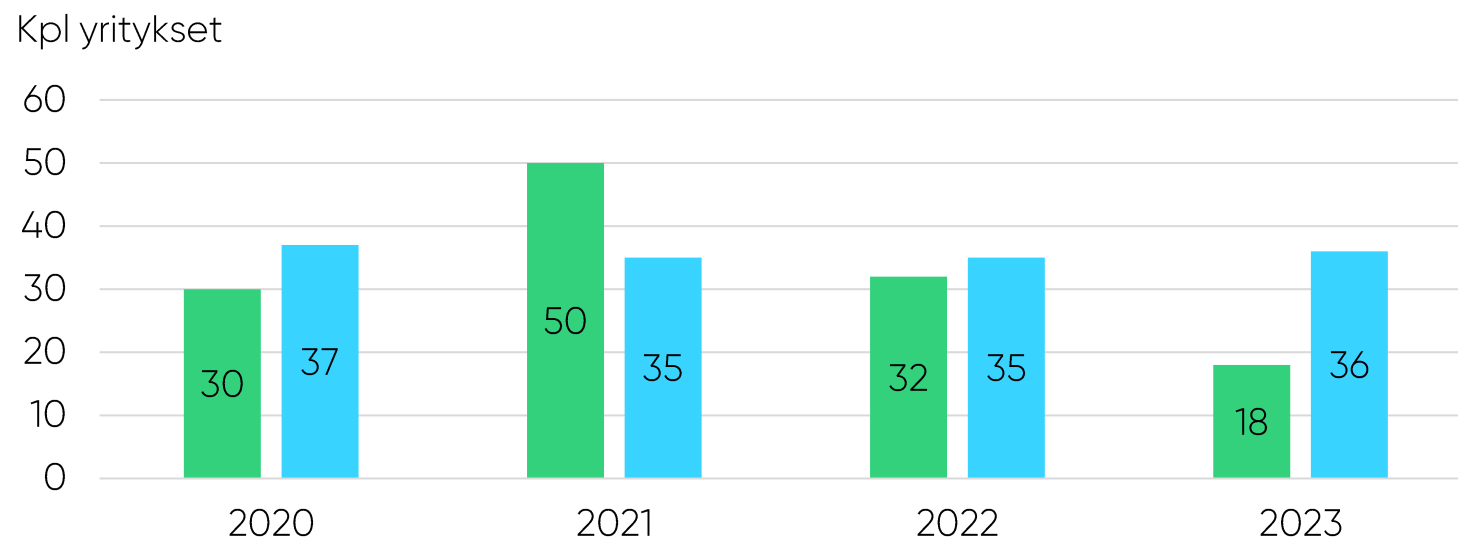
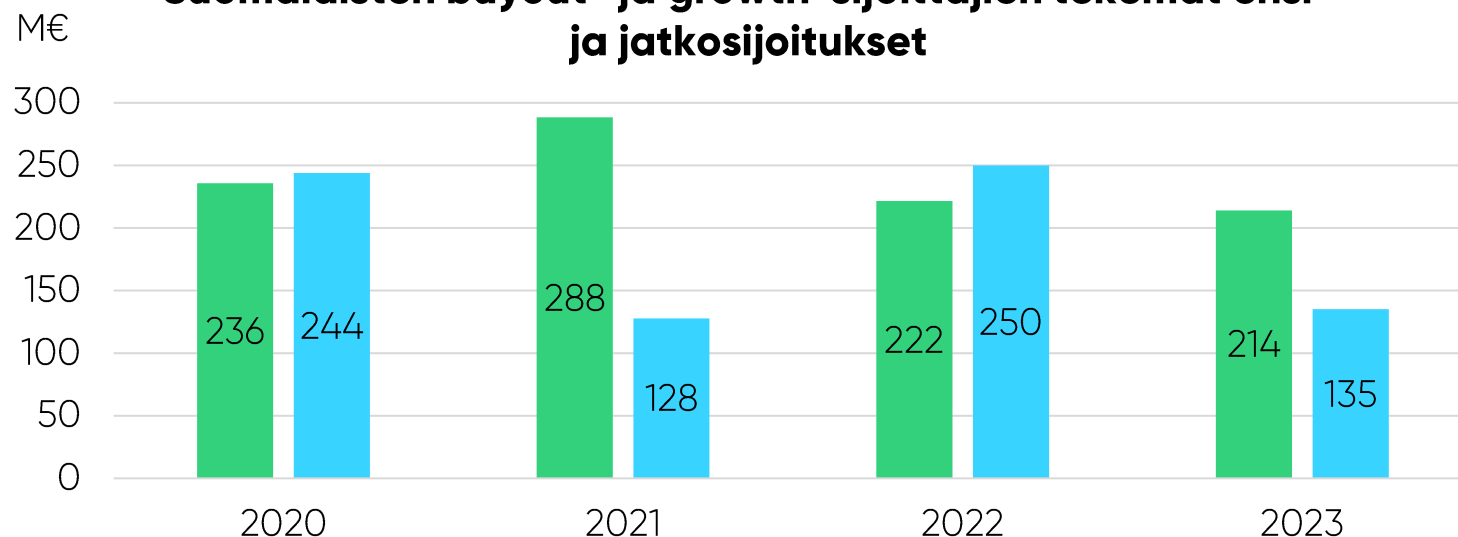
Aiempaa vähemmän uusia sijoituskohteita

18 yritystä

Yhteensä 18 yritystä sai vuoden 2023 aikana ensimmäisen pääomasijoituksensa.

Vaikka ensisijoituksen saaneiden yritysten lukumäärä laski 43 % edellisestä vuodesta, niin niiden saama sijoitussumma pysyi edellisen vuoden tasolla.

Suomalaisten buyout- ja growth-sijoittajien tekemät ensi- ja jatkosijoitukset

■ Ensisijoitus ■ Jatkosijoitus

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

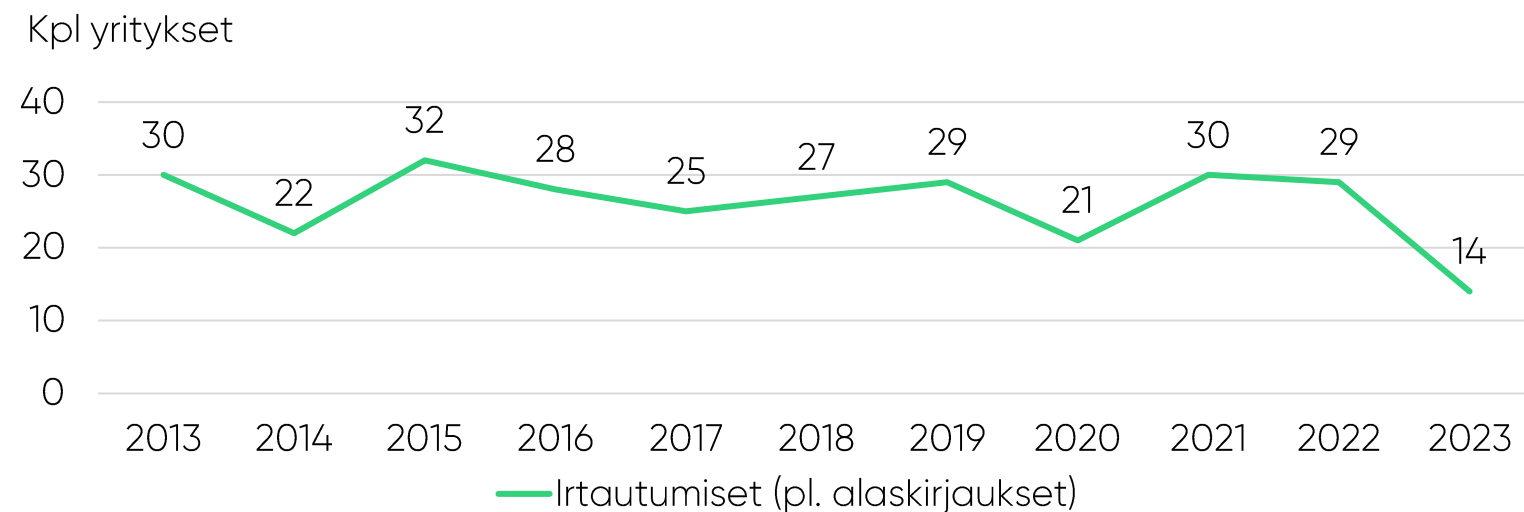
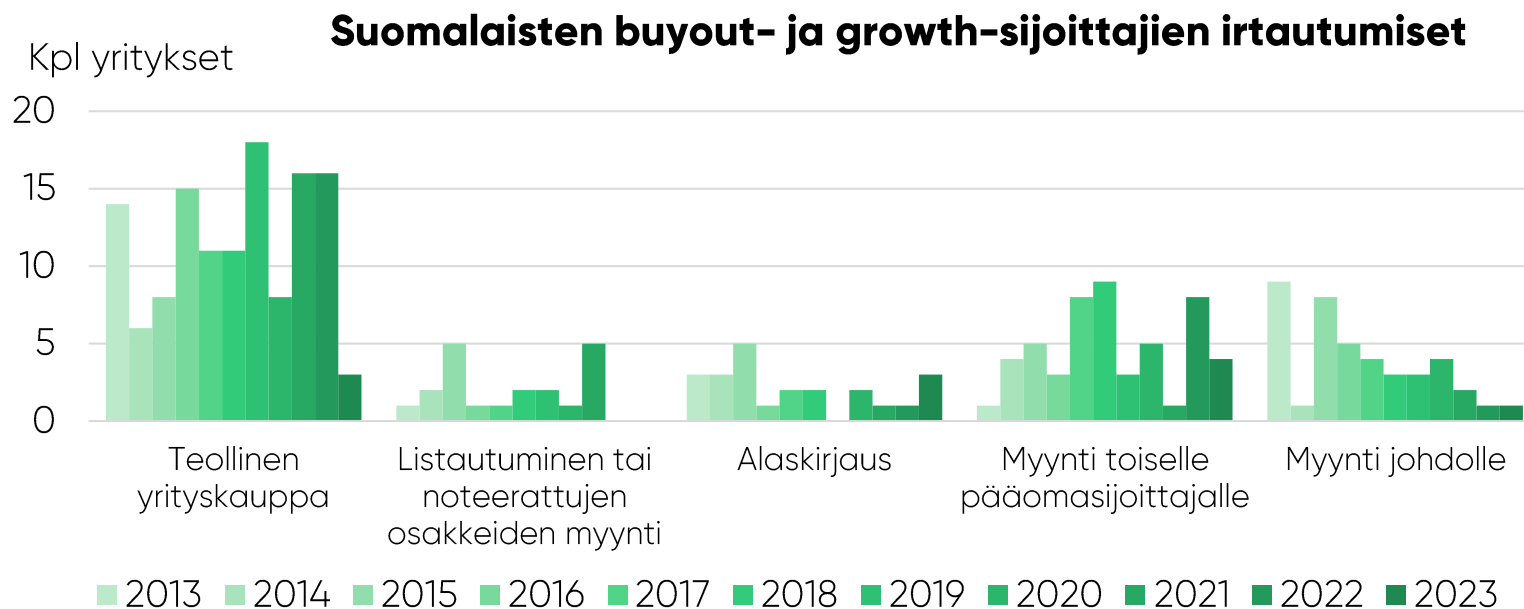
Irtautumiset

Historiallisen alhainen määrä irtautumisia

3 yritystä

Irtautumiset teollisella yrityskaupalla olivat historiallisen alhaisella tasolla vuonna 2023.

Yrityskauppamarkkinan yleinen alakulo näkyi myös pääomasijoittajien tekemien irtautumisten alhaisessa määrässä.

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Yhteenveto Suomen pääomasijoitustilastoista

Venture capital, growth & buyout 2023

Pääomasijoittajat 2023

768 M€

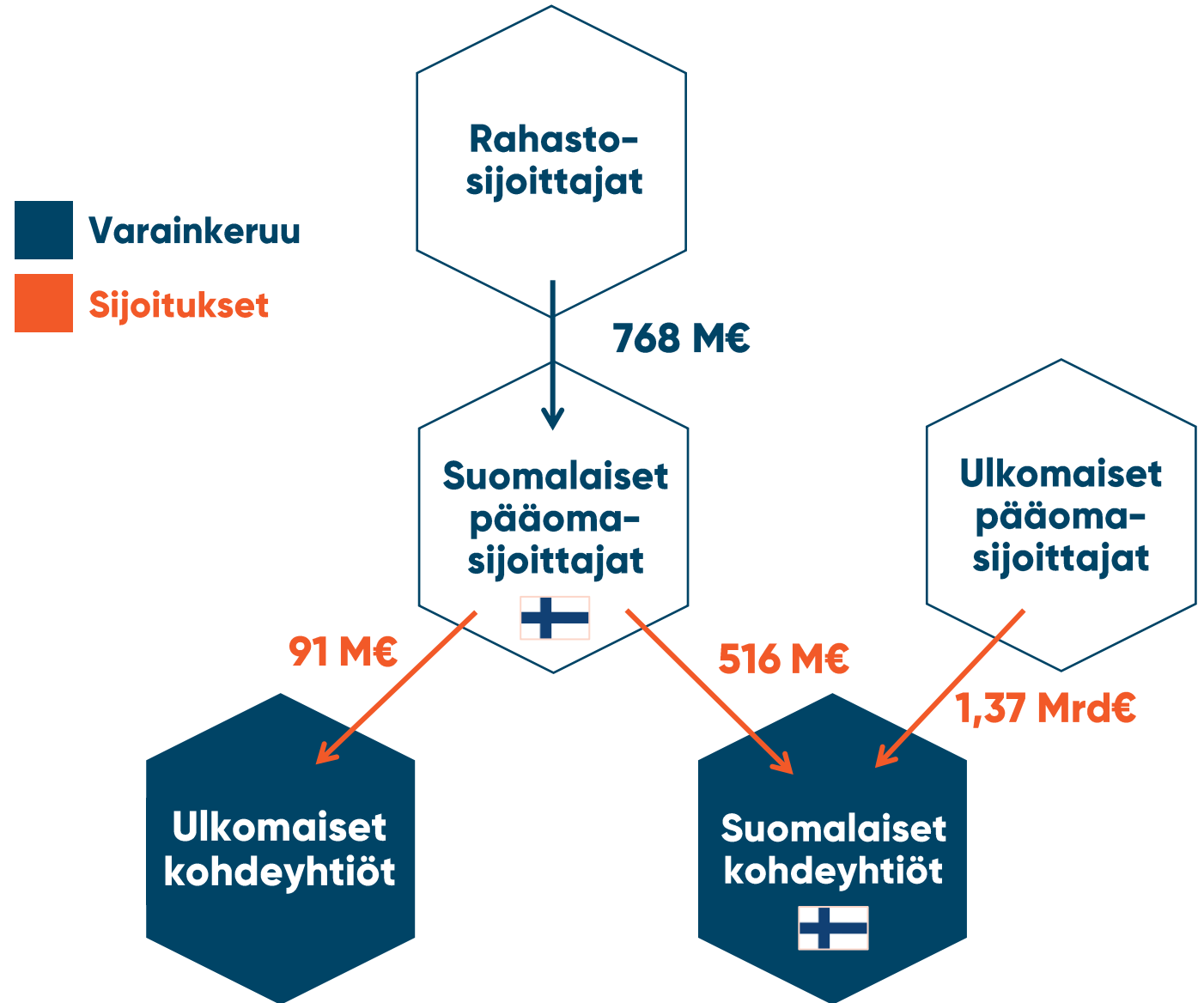
Pääomasijoitusrahastojen varainkeruu yhteensä.

607 M€

Suomalaisten pääomasijoittajien tekemät sijoitukset yhteensä.

1,9 Mrd€

Suomalaisiin yrityksiin tehdyt sijoitukset kotimaisilta ja ulkomaisilta pääomasijoittajilta.

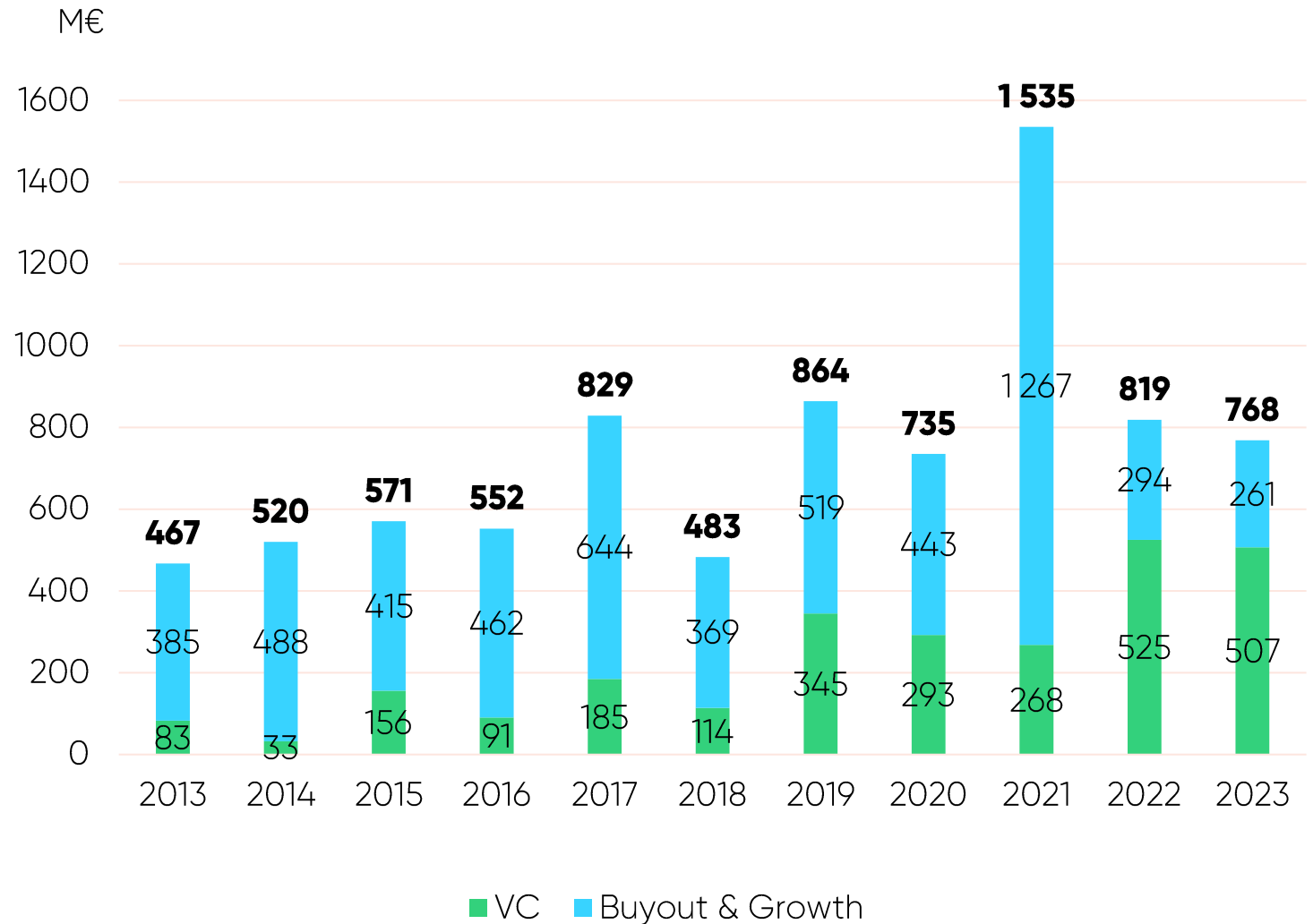

Suomalaisten pääomasijoitusrahastojen varainkeruu

768 M€

Suomalaisten
pääomasijoitusrahastojen
varainkeruu pysyi melko
tasaisena, laskua edelliseen
vuoteen 6 %.

Suomalaisten pääomasijoittajien varainkeruu

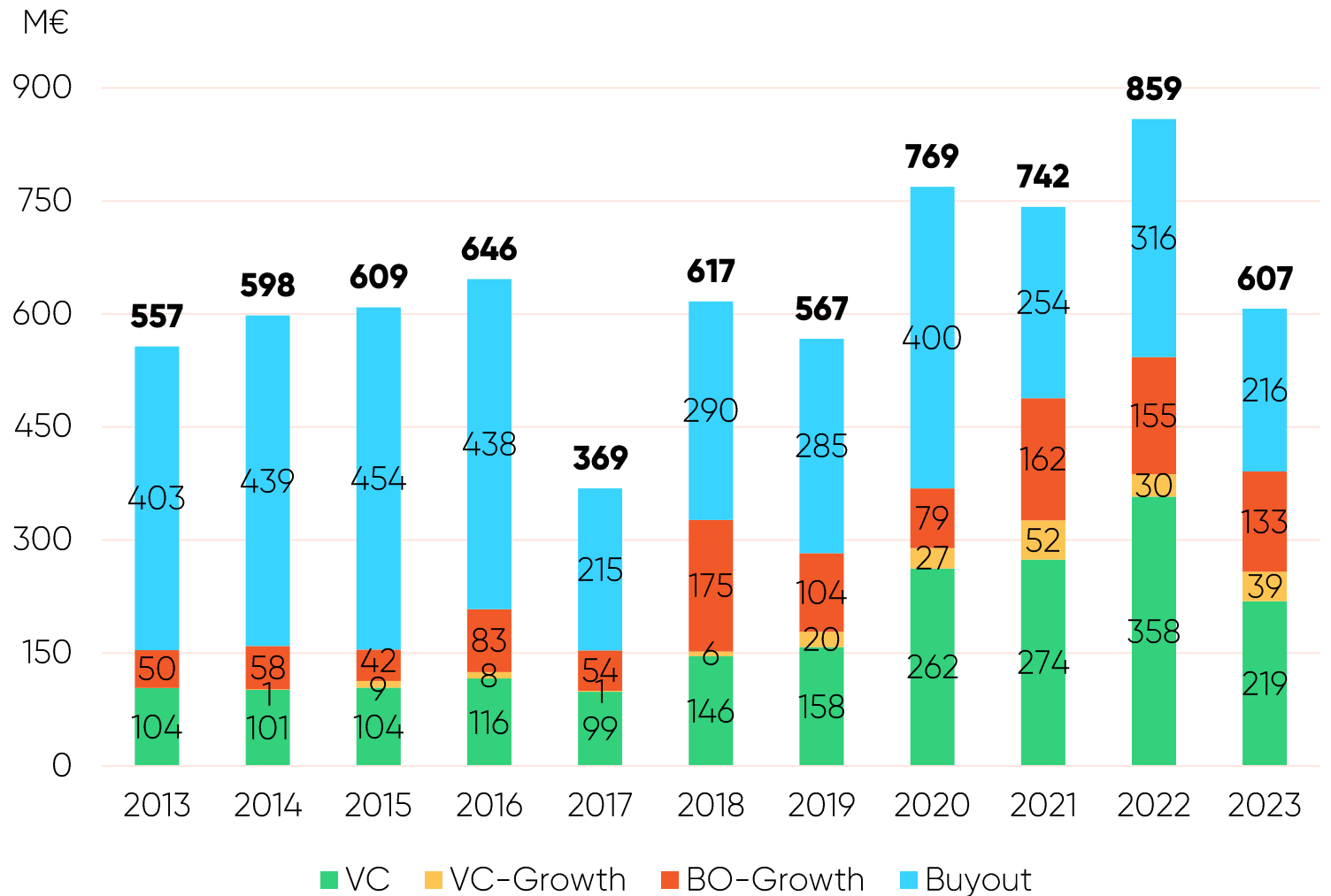
Suomalaisten pääomasijoittajien sijoitukset

607 M€

Suomalaisten pääomasijoittajien sijoitukset laskivat 29 % vuonna 2023.

Lasku peilaa yleistä yrityskauppamarkkinan laskua kotimaassa ja globaalisti.

Suomalaisten pääomasijoittajien sijoitukset

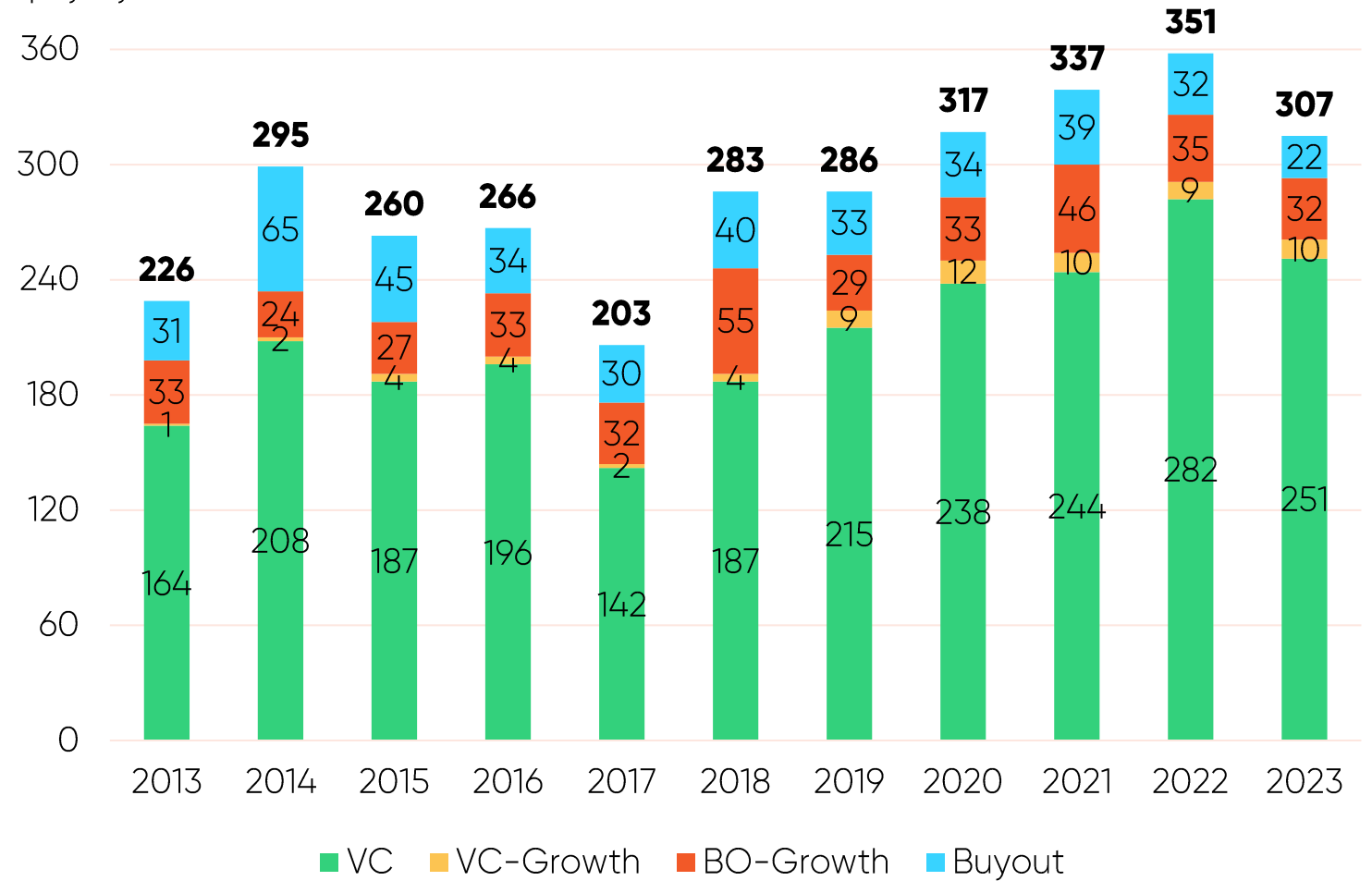
Suomalaisten pääomasijoittajien sijoitukset

307 yritystä

Suomalaisilta pääomasijoittajilta sijoituksen saaneiden kotimaisten ja ulkomaisten yritysten kappalemäärä laski 13 % edellisestä vuodesta.

Suomalaisten pääomasijoittajien sijoitukset

Kpl yritykset

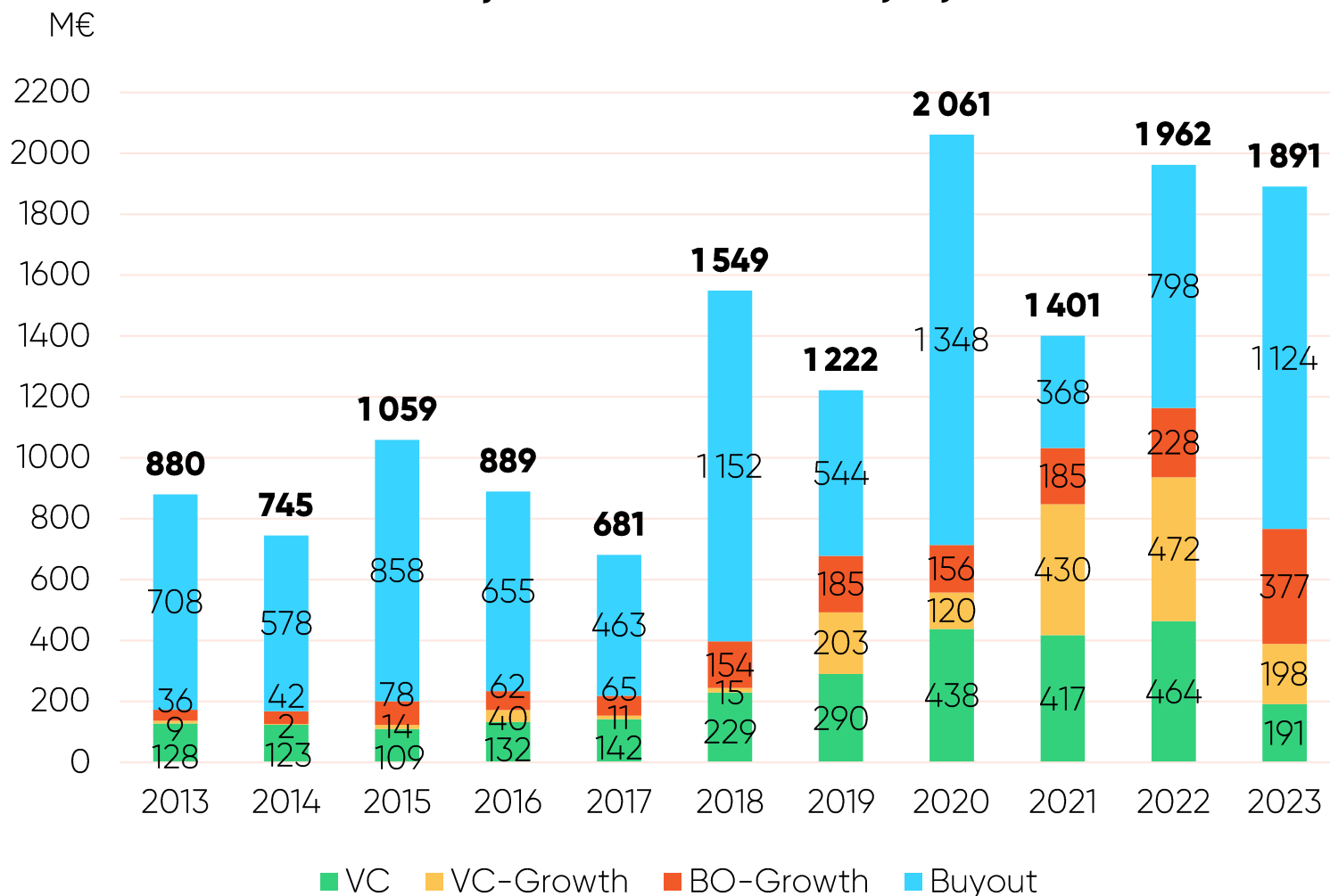

Suomalaisten yritysten saamat pääomasijoitukset

1,9 Mrd€

Pääomasijoitukset suomalaisiin kasvuyrityksiin laskivat edellisestä vuodesta 4 %, mutta säilyivät lähes huippuvuosien tasolla.

Pääomasijoitukset suomalaisiin yrityksiin

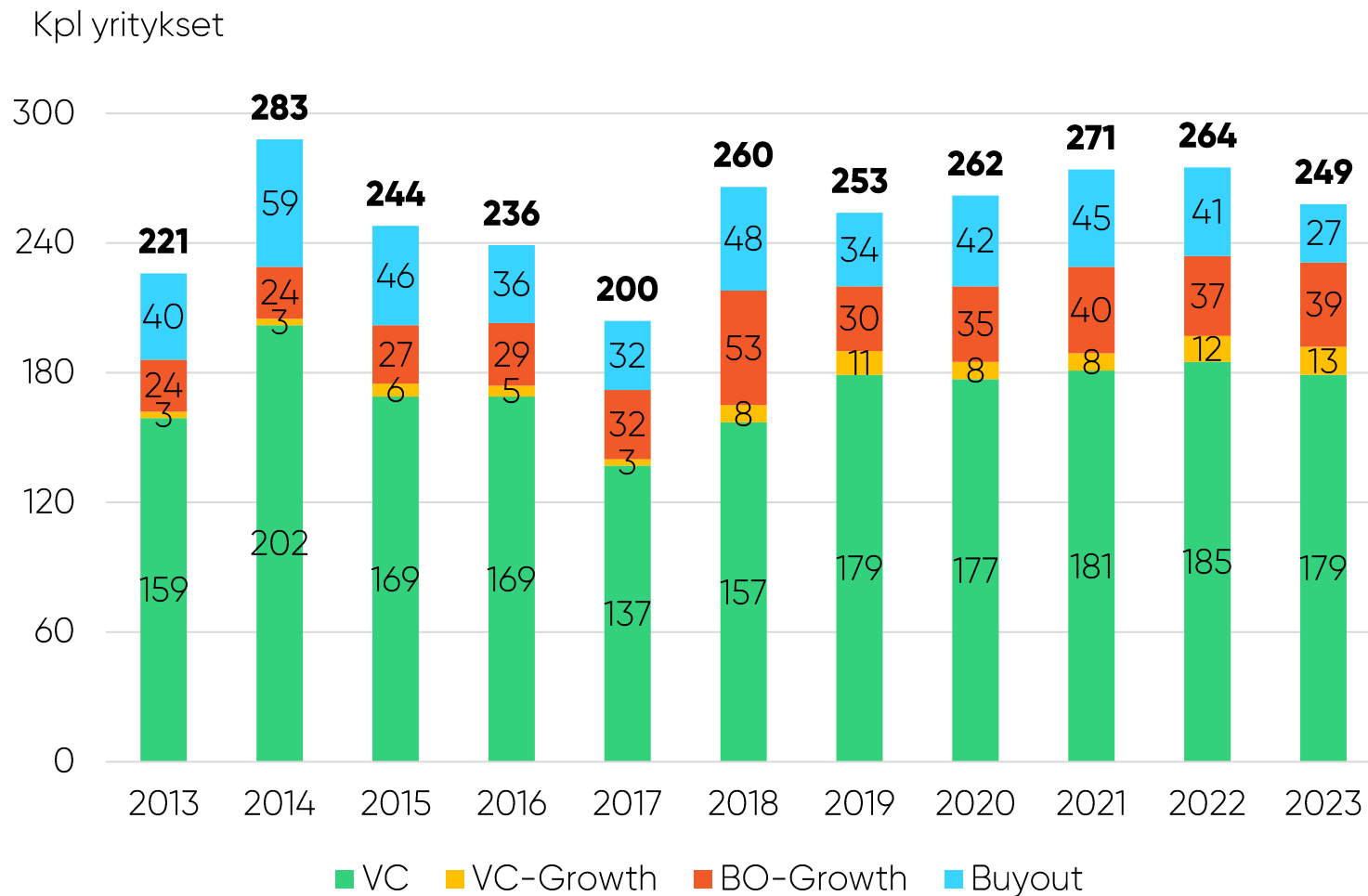

Suomalaisten yritysten saamat pääomasijoitukset

249 yritystä

Kotimaisilta ja ulkomaisilta pääomasijoittajilta sijoituksen saaneiden suomalaisten kasvuyritysten määrä laski 6 %.

Suomalaisten yritysten saamat pääomasijoitukset

Pääomasijoittajat 2023

Poiminnat tilastoista

- Suomalaiset pääomasijoitusyhtiöt sijoittivat yhteensä **607 M€** (-29 %), **307** (-13 %) kotimaiseen ja ulkomaiseen startup- ja kasvuyritykseen.
- Suomalaiset yritykset saivat yhteensä **1,9 Mrd€** (-4 %) edestä pääomasijoituksia, jotka kohdistuivat **249** (-6 %) yritykseen.
- Suomalaisiin pääomasijoitusrahastoihin kerätyt uudet varat, 2023 yhteensä **768 M€** (-6 %), sijoitetaan startup- ja kasvuyrityksiin tulevina vuosina.

Pääomasijoittajat

Finnish Venture Capital Association

Metodologia

EDC-tietokantaan kuuluvat pääomasijoitusyhdistykset

Active Owners Denmark, Tanska

AIFI, Italia

BVA, Belgia

BgVCA, Bulgaria

BVCA, UK

BVK, Saksa

CVCA, Tšekin tasavalta

France Invest, Ranska

FVCA, Suomi

Invest Europe, Eurooppa

LPEA, Luxemburg

NVCA, Norja

NVP, Alankomaat

PSIK, Puola

ROPEA, Romania

SECA, Sveitsi

SPAINCAP, Espanja

SVCA, Ruotsi

Suomen pääomasijoitustoimialaa kuvaavat tilastot ovat European Data Cooperative (EDC) –pääomasijoitustietokannasta.

- Keskitetty, ei-kaupallinen, koko Euroopan kattava pääomasijoitustietokanta.
- Oma henkilöstö, sisäiset resurssit sekä web-portaali.
- Tiedot kerätään suoraan pääomasijoitusyhtiöiltä online-kyselyn avulla, ja niitä täydennetään julkisista lähteistä saatavilla olevalla informaatiolla.
- Lukuja päivitetään jatkuvasti, joten uusimmat tilastot korvaavat aiemmin julkaistut.

Huom. EDC:n tilastoihin sisältyvät pääomasijoitusrahastojen sijoitukset sekä taseesta sijoittavat pääomasijoitusyhtiöt. Useat muut sijoittajat, kuten mm. yksityishenkilöt, yrittäjät, bisnesenkelit, yrityksen johto, rahastojen rahastot, eläkevakuutusyhtiöt, muut varainhallintoyhtiöt ja rahoituslaitokset, voivat toimia rahoituskierroksilla kanssasijoittajina tai tehdä suoria sijoituksia. Tämä EDC:n tilastojen ulkopuolinen sijoitustoiminta on otettu huomioon vain osiossa ”Suomalaisien startupien keräämät sijoitukset”.

Metodologia

Tiedot sijoituksista ja irtautumisista tilastoidaan sekä toimialan (*industry statistics*) että markkinan näkökulmasta (*market statistics*).

Toimialatilastot

- Pääomasijoitusyhtiön sijainnin mukaan
- Tässä raportissa: pääomasijoitusyhtiöiden Suomen toimistojen tekemät sijoitukset ja irtautumiset kotimaassa ja ulkomailla

Markkinatilastot

- Kohdeyhtiön sijainnin mukaan
- Tässä raportissa: suomalaisiin kohdeyhtiöihin sekä kotimaasta että ulkomailta tehdyt pääomasijoitukset ja irtautumiset

Huom: Tilastojen yhteenlasketut summat voivat erota kokonaissummista pyöristyksistä johtuen. Osassa kaavioita voi myös olla määrittelemättömiä muuttujia, jotka eivät ole esillä.

Lisätietoja metodologiasta saa Pääomasijoittajat ry:ltä.

Sijoitusvaiheet

VENTURE Aikaisen vaiheen yrityksiin kohdistuvat pääomasijoitukset	Siemenvaihe (Seed)	Siemenvaihe
	Käynnistysvaihe (Start-up)	Käynnistysvaihe, Muu aikainen vaihe
	Myöhempi venture (Later stage venture)	Aikainen kasvu, Siirtymävaihe
GROWTH* Kasvuvaiheen yrityksiin kohdistuvat pääomasijoitukset	VC-Growth (Venture growth)	Growth-sijoitukset, joiden kierroksilla VC-sijoittaja jatkaa rahoittajana, tai mukana ollut VC-sijoittaja irtautuu kierroksen ohessa
	BO-Growth (Buyout growth)	Growth-vaiheen sijoitukset yrityksiin, joihin ei ole aiemmin tehty venture-sijoituksia, tai VC-sijoittajat ovat irtautuneet ennen growth-kierrosta
BUYOUT Yläkäsite erilaisille johdon yritysostojen rakenteille	Tervehdyttäminen (Rescue/Turnaround)	Tervehdyttäminen
	Jälkirahoitus (Replacement capital)	Jälkirahoitus, Pankkilainan uudelleenrahoitus
	Yritysostot (Buyout)	Toimivan johdon yritysosto (MBO), Ulkopuolisen johdon yritysosto (MBI), Julkisesta yksityiseksi, Muu listattujen osakkeiden osto, Muu leveroitu yritysosto

*Growth-vaiheen erottelu VC- ja BO-growth-sijoituksiin on tehty ensimmäistä kertaa vuoden 2023 tilastojen julkaisussa.